

همیشه بخون و استعجاب

روسیه نوبل المپیاد شایسته آسیان

برای روسیه همواره لبه

تاریخچه بنا شده تا ابدیت است

تا همیشه با او خالک و خالک

سال انتشار: ۱۳۸۸

شابک: ۹۶۴-۹۶۴-۹۶۴

شابک: ۹۶۴-۹۶۴-۹۶۴

شابک: ۹۶۴-۹۶۴-۹۶۴

رجعت

از نظر شیعه

تألیف: آیت الله نجم الدین طبسی

تحقیق: سید حمید حسینی آملی

www.ketab.ir

www.ketab.ir

www.ketab.ir

www.ketab.ir

رجعت از نظر شیعه

تألیف: آیت الله نجم الدین طوسی

تحقیق: سید حمید حسینی آملی

ناشر: انتشارات کتاب جمکران

چاپخانه: خانه چاپ جمکران

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ پنوم زمستان ۱۴۰۲

قیمت: ۰۹۱۲۱۵۱۸۱۴۹

مدیریت: ۰۹۱۹۲۵۵۲۰۳

بازرگانی کتاب**

سرشناسه: طوسی، نجم الدین، ۱۳۳۴ -

Tabasi, Najm al-Din

عنوان و نام پدیدآور: رجعت از نظر شیعه / تألیف نجم الدین

طوسی و تحقیق سید حمید حسینی آملی.

مشخصات نشر: کتاب جمکران، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۶۹ ص، ۱۳۵/۲۱ س، ۵/۴ م.

شابک: ۹۷۳۳۶۷۹-۲-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: چاپ قبلی: دلیل ما، ۱۳۸۸.

یادداشت: کتابنامه: ص ۱۶۱ - ۱۶۸؛ همچنین به صورت

زیرنویس.

موضوع: رجعت

موضوع: Raj'ah*

شناسه افزوده: حسینی آملی، سید حمید، ۱۳۶۸ -

رده بندی کنگره: BP۲۲۲/۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۲۵۴۶۹

وضعیت رکورد: فیبا

ketabejamkaran.ir

jamkaran.ir

دفتر مرکزی پژوهش و نشر: قم، خیابان شهید فاطمی، کوچه ۷۸، پلاک ۵
انتشارات کتاب جمکران، تلن تماس: ۳۳۸۵۶۶۲۲۲
کدپستی: ۳۵۲۷۷۲۲۲

@ketabejamkaran

t.me/ketabejamkaran

فهرست مطالب

۷	متن تقریظ حضرت آیت الله العظمی طیبسی (والد محترم)
۹	متن تقریظ استاد بزرگوار حضرت آیت الله اشتهاردی دامپله
۱۱	اهدا
۱۳	مقدمه چاپ اول
۱۷	مقدمه چاپ ششم
۱۹	فصل اول:
۱۹	کلیات
۲۱	رجعت از نظر لغت و اصطلاح
۲۱	معنای لغوی رجعت
۲۳	معنای اصطلاحی رجعت
۲۴	امکان و وقوع رجعت
۲۴	امکان رجعت
۲۵	وقوع رجعت
۲۵	منکران رجعت
۲۵	گروه اول
۲۶	گروه دوم

۲۶ گروه سوم
۲۶ گروه چهارم
۲۹ فصل دوم:
۲۹ رجعت از منظر آیات
۳۱ دسته اول: آیات دال بر امکان رجعت
۳۲ دسته دوم: آیات دال بر وقوع رجعت در امت های پیشین
۳۷ دسته سوم: آیات وقوع رجعت در امت اسلام
۴۴ مسلم بودن رجعت از نظر شیعه
۴۷ فصل سوم:
۴۷ رجعت از منظر احادیث
۴۹ احادیث عامه
۵۰ احادیث خاصه
۵۹ فصل چهارم:
۵۹ رجعت و زیارات
۶۱ زیارت جامعه کبیره
۶۲ زیارت امام زمان <small>علیه السلام</small>
۶۳ زیارت رجبیه
۶۳ زیارت سوم شعبان
۶۳ زیارت وداع ائمه:
۶۳ زیارت اربعین
۶۴ زیارت قائمیه
۶۴ زیارت پیامبر اکرم <small>صلی الله علیه و آله</small>
۶۵ زیارت اربعة امیرالمؤمنین <small>علیهم السلام</small>
۶۵ زیارت خامسه امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small>

۶۵ زیارت حضرت ابوالفضل <small>علیه السلام</small>
۶۹ فصل پنجم:
۶۹ رجعت و ادعیه
۷۱ دعای عهد
۷۱ دعای حریق
۷۲ دعای دحوالارض (گسترش زمین)
۷۲ دعای نماز عید فطر
۷۲ دعای روز جمعه و قربان
۷۲ دعای روز تولد امام حسین <small>علیه السلام</small>
۷۵ فصل ششم:
۷۵ اجماع و رجعت
۷۷ معانی اجماع
۷۸ شیخ صدوق (متوفای ۳۸۱ هجری قمری)
۷۹ سید مرتضی (متوفای ۴۳۶ هجری قمری)
۷۹ حسن بن سلیمان قمی (از علمای قرن هشتم)
۷۹ شیخ حر عاملی (متوفای ۱۱۰۴ هجری قمری)
۸۱ فصل هفتم:
۸۱ گفتار علما و مفسرین شیعه درباره رجعت
۸۳ شیخ صدوق (متوفای ۳۸۱ هجری قمری)
۸۳ شیخ مفید (متوفای ۴۱۳ هجری قمری)
۸۴ سید مرتضی (متوفای ۴۳۶ هجری قمری)
۸۴ علامه طبرسی (متوفای ۵۴۸ هجری قمری)
۸۵ علامه مجلسی (متوفای ۱۱۱۱ هجری قمری)
۸۷ علامه طریحی (متوفای ۱۰۸۵ هجری قمری)

- ۸۷ شیخ حر عاملی (متوفای ۱۱۰۴ هجری قمری)
- ۸۷ سید نعمت الله جزائری (متوفای ۱۱۱۲ هجری قمری)
- ۸۷ ابوالحسن شریف (متوفای ۱۱۳۸ هجری قمری)
- ۸۸ اصفهانی (متوفای ۱۳۶۵ هجری قمری)
- ۸۸ طبسی (متوفای ۱۴۰۵ هجری قمری)
- ۸۸ شوشتری (متوفای ۱۴۱۵ هجری قمری)
- ۸۹ علامه طباطبائی (متوفای ۱۳۶۰ هجری شمسی)
- ۹۷ فصل هشتم:
- ۹۷ هدف رجعت
- ۹۹ هدف از رجعت چیست؟
- ۹۹ پاسخ اول:
- ۹۹ پاسخ دوم:
- ۱۰۰ پاسخ سوم:
- ۱۰۳ فصل نهم:
- ۱۰۳ نمونه‌هایی از رجعت
- ۱۰۵ ۱. زنده شدن تعدادی از قریش
- ۱۰۶ ۲. رجعت و زنده شدن فرد مخزومی
- ۱۰۶ ۳. رجعت و زنده شدن مرد شامی
- ۱۰۷ ۴. رجعت پدر، مادر و ابوطالب عموی پیامبر
- ۱۰۸ ۵. رجعت و زنده شدن دو مرد از بنی ساعده
- ۱۰۸ ۶. رجعت و زنده شدن زید بن خارجه
- ۱۰۹ ۷. رجعت و زنده شدن یکی از جوانان انصار
- ۱۰۹ ۸. رجعت و زنده شدن مردی از انصار
- ۱۱۱ فصل دهم:

۱۱۱	خصوصیات رجعت
۱۱۴	۱. اولین کسی که باز می‌گردد
۱۱۴	۲. بازگشت مؤمنین و کفار
۱۱۴	۳. نبرد حسین بن علی <small>علیه السلام</small>
۱۱۷	۴. نبرد امیرالمؤمنین با اهل صفین
۱۱۸	۵. رجعت عبدالله بن شریک
۱۱۸	۶. کشته شدن شیطان
۱۲۳	فصل یازدهم:
۱۲۳	اشکالات
۱۲۵	اشکال اول
۱۲۶	اشکال دوم
۱۲۶	اشکال سوم
۱۲۸	اشکال چهارم
۱۲۸	اشکال پنجم
۱۲۹	اشکال ششم
۱۳۰	اشکال هفتم
۱۳۵	فصل دوازدهم:
۱۳۵	رجعت در آئینه کتاب
۱۳۷	الف: کتابهایی که مستقلاً درباره رجعت نوشته شده است
۱۴۱	ب: کتابهایی که به طور ضمنی به مسئله رجعت پرداخته‌اند:
۱۴۵	سخن پایانی
۱۴۷	فهرست آیات
۱۴۹	فهرست روایات
۱۵۱	فهرست معصومین <small>علیهم السلام</small>

مقدمه چاپ اول

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رجعت از جمله مسائل اعتقادی مذهب حقه اثناعشریه و از ضروریات و باورهای تشیع به شمار می‌آید. این عقیده از زمان رسول الله ﷺ تا امروز از مسائل مهم محسوب شده و علمای بزرگ در این زمینه کتاب‌های مستقل و مفصل یا مختصری نوشتند؛ بعضی از این کتب در زمان حیات امام جواد و امام هادی علیهما السلام به رشته تحریر درآمده‌اند که از جمله می‌توان به کتاب اثبات الرجعة نوشته فضل بن شاذان (م. ۲۶۰ ق) اشاره نمود. بعضی کتب دیگر نیز در ایام غیبت صفرای امام زمان علیه السلام نوشته شده است؛ مانند کتاب الرجعة نوشته ابن بابویه قمی (م. ۳۸۱ ق).

این عقیده آن قدر به تشیع اختصاص یافته است که عامه آن را یکی از بزرگ‌ترین نقاط ضعف تشیع می‌دانند و لبه تیز حربه خود را از این ناحیه به پیکر اسلام وارد می‌کنند.^۱

۱. «و احتجوا بها على المخالفين في جميع أمصارهم و شنع المخالفون عليهم في ذلك و أثبتوه في كتبهم و أسفارهم منهم الرازي و النيسابوري و غيرهما و قد مز كلام ابن الحديد حيث أوضح مذهب الإمامية في ذلك» (بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۱۲۲؛ تاریخ الإمام الثاني عشر، باب الرجعة).

نکته قابل توجه اینکه علمای عامه معتقدان به این اعتقاد را «غالی در رفض» یا «أشدّ رفضاً» و یا «منحرف» می دانند و چنانچه از راویان حدیث باشد، احادیثش را از درجه اعتبار ساقط می دانند. برای نمونه:

۱. ابو غسان محمد بن عمرو رازی از جریر بن عبد الله نقل می کند: من جابر بن یزید جعفی را ملاقات کردم، ولی از او حدیث نقل نکردم؛ چون به رجعت معتقد بود.^۱

۲. جراح بن ملیح می گوید: جابر بن یزید جعفی می گفت: هفتاد هزار حدیث از پیامبر اکرم ﷺ به واسطه امام باقر علیه السلام شنیدم، ولی به جرم اعتقادم به رجعت به این احادیث اهمیتی ندادند.^۲

در این کتاب هر آنیم تا معنای رجعت را از نظر لغت و اصطلاح و ادله رجعت را ثبوتاً و اثباتاً از قبیل آیات و تقسیم آن‌ها مورد بررسی قرار دهیم و سپس با بیان روایات شیعه و سنی و سخنان علمای بزرگ و مفسران شیعه، کتاب‌هایی که این موضوع را مطرح نموده‌اند، معرفی نماییم و به پاره‌ای از شبهات درباره مبحث رجعت پاسخ گوئیم.

این جزوه را تابستان سال گذشته در مؤسسه حضرت ولی عصر علیه السلام خوانسار شروع کردم و پس از چندی در قم به اتمام رساندم، ولی چون این کتاب جالب به نظر نیامد یا مشوقی نداشتم، از پخش آن صرف نظر کردم؛ تا اینکه آن را به نظر بعضی از اساتید و دوستان رساندم. آن‌ها بسیار تمجید کرده، اصرار کردند که چاپ شود؛ زیرا جای چنین موضوعی و با حجم کم و مختصر، امروز خالی است.

کلام ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه (ج ۷، ص ۵۸) در شرح کلام امیر المؤمنین علیه السلام خطبه ۹۲: «فیغریه الله بنی امیه حتی یجعلهم حطاماً».

۱. صحیح مسلم، مقدمه کتاب، باب الکشف عن معایب رواة الحدیث و نقلة الأخبار، ص ۵۵، ح ۵۲.

۲. همان، ح ۵۵.

من هم با جدیت هرچه تمام‌تر در آن تجدیدنظر کرده، مطالبی را به آن افزودم و از نظر آقای والد گذرانده، اقدام به چاپ کردم. اعتراف می‌کنم که در این جزوه مطلب تازه‌ای نیاورده‌ام و نه در آن حدی هستم که بتوانم از خود ابتکار و ابداعی نشان دهم. آری، فقط سیری در نوشته‌های علمای بزرگ شیعه نموده، مطالبی را گلچین و جمع‌آوری کردم و به‌صورت جزوه‌ای در اختیار خوانندگان محترم قرار دادم.

تنها امتیاز این جزوه، دسته‌بندی مطالب و ساده‌نویسی آن است؛ شاید که مورد استفاده عموم قرار گیرد و با مسائل اعتقادی خود بیشتر آشنا شوند و عمدتاً محور بحث من روی دو کتاب آقای والد، یعنی تنبیه الأمم فی مسأله الرجعة و کتاب الشیعة و الرجعة و مراجعه به شخص ایشان بود. امید است با این خدمت ناچیز توانسته باشم اندکی از دین خود را به جامعه اسلامی و رهبران معصوم ادا کرده باشم.